

Szerepel-e az Ön névjegykártyáján — a becsületes helytállás — a példás fegyelem

A Libertatea cipő- és kaptafagyárban az év első hónapjaiban csak nagy nehézségek árán sikerült teljesíteni a gazdasági terv mutatóit. Türelmet és megengedett munkaeó létszámot, annak ellenére, hogy vállalatukban száznál is több szakmai tanuló foglalkoztatnak. A hibák fő okozója a technológiai fegyelem ismételt megsértése, s nem a munkaerőhiány, mint azt egyesek állították. De lássuk csak, hogyan is dolgoznak ebben a vállalatban?

A vélemények eltértek

Már megszoktuk, hogyha felvesszük egy problémát, akkor ezzel kapcsolatban különböző vélemények hangzanak el. Ez még nem is volna hiba, de ha már konkrét műszaki és technológiai vonatkozásban nincs meg a szakemberek közötti összhang, akkor nyilvánvalóan zökkenővel bontakozik ki a technológiai folyamat. Ezt tapasztaltuk a Libertatea gyárban is.

A vállalat főmérnöke, Pachita elvtárs, amikor azt kérdeztük, hogy miért nem teljesítik a szabászatot dolgozó egyéni normákat, azt felelte: sok a gyengén felkészült szakember és ezért maradnak le a többiek mögött. Ebben igaz is volt a főmérnöknek. A munkaszervezési osztályon dolgozó házjal pontosan kimutatták, hogy az elmúlt hónapban például a szabászatban 620-an maradtak normán alul, s csak 920-an teljesítették egyéni tervfeladataikat. De vannak olyanok is, akik 10–30 százalékkal túlszárnyalják a normát. De az is igaz, hogy ilyen szakember mindössze 100 akad.

Elfogadtuk tehát ezt a magyarázatot, habár munkaszervezési szemszögből nézve, számtalan ellentmondást tartalmaz. Elsősorban azért, mert tavaly és tavalyelőtt minden dolgozó megfelelő szakmai kiképzésben részesítették. Legálábbis így mondták. Most azonban kiderült, hogy a dolgozók egy része nem volt kellőképpen felkészítve. Ugy látszik — hogy szakkifejezéssel éljünk —, amolyan „gyorstalpaló” tanfolyamokat rendeztek a vállalatban.

Második kérdésünkre, a műszaki ellátottság biztosításával kapcsolatban, a vállalat műszaki vezetője azt állította, hogy ezen a téren nincsenek fennakadások. Később azonban kiderült, hogy a főmérnököt hibásan tájékoztatták, a terepen viszont nem győződött meg az ellenkezőjéről. Mi azonban annál inkább!

A szabászatot jártunk, ahol tudvaleg csak alig néhányan teljesítették egyéni feladataikat. Amikor a csarnokba léptünk, nem a megszokott kép fogadott. A szakemberek egy része kis csoportokba verődve, hol egyik, hol másik gép mellett beszélgetett, az inasokkal együtt. Innen-onnan — igaz — fel-fel csattant a sajtológépek hangja. Később kiderült, hogy csak az élenjárók dolgoztak. A többiek különféle ürügyekkel lazáltak.

Hol van a mester? — kérdeztük az egyik munkásnőtól. Vallandással felelte, hogy neki nem szokott beszámolni. Megkérdeztük az egyik segédmunkást, keresse meg. S az keresgélte is a gyár minden zegében, zugában s meggyőződéssel jött jelenteni, hogy nem találja. Másfél óra múlva aztán előkerült a mester s ugyancsak meglepődött, amikor azt látta: ellenőrzés van a részlegen. De „kivágta” magát: a szerszámhelyben volt, s igazolással néhány szabász-sablonkést mutatott. Ezekben azonban nem sok örö-

munk telhetett: a sajtológép kezelőinek kétszer is le kellett sütniük a szerszámra míg az valahogy működni kezdett az új kessel. A technikus szerint az ütogetésre azért volt szükség, mert a szerszám nehezen valik el az alátétül szolgáló tuskótol. Vajon mit bizonyít ez?

Szerintünk azt, hogy a szerszám nem tökéletes. Ezt azonban nem mi vagyunk hivatottak eldönteni. hanem azok, akik ezeket a szerszámokat tervezték, illetve kivitelezték. Vagy talán ezzel kapcsolatban sincs meg az összhang? Ennyit is elterjed a vélemények?...

Az ütemesség sínyli meg...

Míg a mesterre várakoztunk, átnéztünk a szomszód részlegre, ahol a TBL típusú szandálakat és másféle lábbeliket állítják össze. Majdnem hasonló kép fogadott itt is. Az asztalok mellett egyesek dolgoztak, mások viszont beszélgettek. Miért nem dolgoznak? — kérdeztük a tétlenkedőtől. „Mert nem érkezik a szabászatról idejében a szükséges félkész termék” — volt a válasz. Álltak a varrógépek is, részint anyag-, másrészt pedig csereszkészlet-hiány miatt. Blum Georgeta, a szalg mestere is kétségbeesetten szaladgált egyik részlegről a másikra, de nem sok eredményt.

Kérdésünkre elpanaszolta, hogy ez így megy már hónapok óta. 1200 pár lábbelit kellene egy műszakban legyártani, de még 700-at sem tudnak elkészíteni. Pedig, mint tudnak a szabászatban — ahonnan a felsőrészt darabjait kellene kapniok —, a megengedettnél több dolgozót foglalkoztatnak.

Ezt megerősítette Lengyel János főmester is, de ugyanakkor a jól bevált módszert, a kimagyarázást sem felejtette el. Ehelyett inkább becsúszottjainak hollette felől kellene kisse érdeklődni, mert, mint a fenti beszélgetésből is kitűnt, a szomszód részlegen sínylik meg a szabászat mesterének, Milich Gyulának a hanyagságát.

Ezen a részlegen is meggyőződünk arról, hogy a műszaki ellátottság még mindig — enyhén szólva — dög. A varrógépek ócskák és kopottak, csereszkészlet nincs a raktárban, s karbantartó-szerű is csak egy van. Ki sem látszik a munkából. Legtöbbször improvizálnia kell. A még jó alkatrészeket kiszedi egyik gépből és beszereli a másikba, hogy legalább az működjen. Rendszerint a varrógépek fele rongálódás miatt ott áll kihasználatlanul. Vajon ez az a műszaki ellátottság, melyről a főmérnököt tájékoztatták?

Ottjártunkkor általában azt tapasztaltuk, hogy a munka szervezése és a munkahelyek ellátottsága valóban — mint a szabászatban — sok kívánnivalót hagy maga után. Ebből kifolyólag sok dolgozó nem teljesíti egyéni normáját. A megoldási mód, a fölös munkaerő alkalmazása pedig teljesen helytelen! Ily módon soha sem tudják teljesíteni a termelékenységgel kapcsolatos feladataikat. Ezt vég-ső soron a vállalat pénzügyi ter-venek teljesítése is megéri. ami pedig — a legújabb parhatározatok és törvények értelmében — megengedhetetlen.

TÓTH SÁNDOR
HEGEDÜS ISTVAN

Seléndi „kincsek”

Király nem örözte jobban aranyait, mint Paladia és Maria néni a gazdagon himzett népművelési ruhákat, díszítőrukkókat... Egyik másik darabot még ok készítettek fiatal korukban, de a legtöbbet anyjukról, nagyanyjukról örökölték. Ki tudja, mióta fektették a ládaikban, gondolat össze-hajtogatva, feltűn elrendezve.

Egy szép hagyományörbesztő kezdeményezés kellett ahhoz, hogy a Nádásának kincse napilagra kerüljön, néhány hetre közkincsé váljanak, a közsegteliek, s a híre odalátogató idegenek gyönyörködésére.

A kezdeményező a Seléndi községi nőbizottság, személy szerint Falcusan Rodica asszisztensnő (a nőbizottság elnöke), aki nagy hővel fogott a népművelési kiállítás — mert erről van szó — a nyagának összegyűjtéséhez, a rejtett kincsek felkutatásához az asszonyok segítségével. Így kerültek a községi néptanács egyik, ládálto teremébe előléptetett tágas helyiségébe a női és férfi népművelési ruhák, a gyönyörű kétfestési tányerok faliszőnyegek, díszítőrukkók. A két régi ágy, feltornyozva, a hat pupos, csipkés, húzatu párnával, a nagy asztal, a két faragott támlás pad, a már megkopott kelengyes láda és a háromrekeszes szublót (haloványan bár, de még látszik a színes kétfestés rajta), a nehéz falitűző, a mesteri faragású pipa (amelytől semmi pénzért el nem volna tulajdonosa, erekléként özi)...

Mire mindent összegyűjtöttek, láderült, hogy a sok szép tárgy, holmi felhasználásával egy eredeti régi parasztszobát tudnak varázsolni a kiállító teremben. Meg-fakult ikonokkal, festett tányer-ekkel, színes szőtesekkel, az ün-nepélyes ruhákkal. És nem hiányzott a valódi, 1780-ban veti, Maria Terézia tallerokból összefű-zött sulyos, drága nyakék, a váll-ra való rojtos selyem nagykendő sem.

A sok értékes darab a seléndi Nádásan Paladia és Maria, Cotoc Elena, Zorita, Florija, Zeni a camnai Jigovan Mariaora és Lup-sa Ana, a dezorházi (Satu Nic) Stanc Victoria, Barto Maria és

A takarmánybázis szilárd alapja

Mi lehet elméletileg — és gyakorlatilag is — a legelőszob takarmány? Természetesen a legelők ütemése. Az állattenyésztők ezt regóta tudják, s azt is, hogy melyik a jó legelő és melyik a gyenge. Viszont nem számítják ki, hogy tulajdonképpen mit ér a legelő s főleg azt, mit lehet „kihozni” belőle. Ezt pedig érdemes kiszámítani. Így egy példa: Egy 500 kilós tehén a jó legelőn naponta 50–70 kiló füvet legelhet. Vizsgáljuk meg, hogyan alakul a tápanyagfelvétel ebben az esetben. A 70 kiló fü tüpértéke: 70x0.27=18.9 TE (takarmányvegy-ség) és 1890 gramm EF (emészthe-tő fehérje). Ha le-vonjuk a létfenn-tartashoz szük-seges 4.7 TE-et és 260 gramm EF-et, akkor termelés-re marad 14.2 TE és 1630 gramm EF.

Ezt a mennyiséget azonban a te-hén nem fordítja teljes egészében termelésre, mert egy részét elhasz-nálja mozgásra, járásra. Ha mo-zgásra napi 2 TE és 120 gramm FF-nek megfelelő tápanyagmeny-yiséget számítunk, még mindig marad termelésre 12.2 TE és 1510 gramm EF. Mennyi tejrre elegendő ez? 12.2x0.5=24.4 liternek felel meg az összes tápanyag. A fehérje 1510:30=30.3 liter tej termelésére volna elegendő. Gyakorlatilag mondanánk, hogy a kiváló legelőn a jó tehén napi 20 liter tej termelésére is elegendő tápanyagot vesz magához.

Sajnos, a gyakorlatban megvénk-ben igen kevés olyan jó legelőte-rületünk van, amely hosszabb-rö-videbb időn keresztül biztosíthatna ilyen magas hozamokat. Ez minde-nek előtt annak tulajdonítható, hogy legelőterületeink művelése sok kívánnivalót hagy maga után. Az elgyomosodott, lemosott, elko-párosodott, elsövénylett területeken az állatok csak éppenhogy elten-gednek, tejet alig termelnek.

Legelőterületeink feljavítása és szilárdításának elsőrendű feladat. Ha tekintetbe vesszük a legelők természetét, igen kedvező éltani hatását, a szántóterületek segítés-gükkel való tehermentesítést és egyéb előnyöiket, akkor világosan kitűnik, hogy ezen a téren sür-gősen fel kell számolnunk a nem-törőmséget.

Eppen úgy, mint más növények, a természetes gyepke füvel is csak akkor adnak nagy termést, ha a talajban elegendő víz és táplálék található. Ezért bármilyen zart gyepnövényzetnél a termőképesség megtartása és annak fokozása ér-dekében fontos a rendszeres trá-gyázás s ott, ahol szükséges, a víz-gazdálkodás szabályozása. A lege-lőkön ugyanazokat a trágyákat al-kalmazzuk, amelyeket a szántóföl-di növényeknél is használunk. Ezen a tavaszon megvénk termelő-szövetkezetek 16 550 hektár legelő trágyázását irányozták elő. Ebből 7000 hektáron mű-, 200 hektáron pedig szerves trágyát alkalmaznak. Így másik értékes tápanyagforrás a trágya, amely nagy mennyiség-ben gyűjtethető össze minden gazda-ságban. Ezt tudják a vezetők, a szakemberek, az állatgondozók. A baj csak az, hogy nem használják fel. Bizonyíték erre, hogy most tavasszal megvénkben mindössze 1100 hektár legelőterületen alkal-mazzák a trágyalevet.

Ha figyelembe vesszük a mező-gazdasági szövetkezetek műszaki-an gyári alapjának szintelen gva-ranodását, akkor minden kertelés nélkül elmondhatjuk, hogy a lege-lők főhozamának növelésére igen keveset tettek. Bizonyíték erre az is, hogy megvénkben ezen a ta-vaszon az ősszel legelőterületek elő 10 százaléka irányozták elő trá-

gyázásra. Hiba ez, hiszen minden-ki tudja és unós untalan hangsú-rozzuk, hogy a legelőszob takar-mányt megiscsak a retek, a gye-pök biztosítják.

Ezen túlmenően meg kell emli-telnünk azt is, hogy megvénkben csak az angyaluti és muszaki ter-melőszövetkezetekben végzik 60, illetve 100 hektáron a gyepterüle-tek öntözését. Ezen a kérdésen minden gazdaságban el kell gon-dolkozni és sokkal nagyobb figye-lmet kell fordítani az öntözés kiter-jesztésére.

A domb és sík-vidéki szövetke-zetekben beható-ban kell védekez-ni a talajerózió el-len. A lejtőn tör-ténő lejtvas ko-vekzetében beálló vízvesztés, valami-nt a talaj felső rétegeinek a lemosása kedvezőtlenül hat az értékes fűfélék ter-mésztésére. Ugyanakkor a legelte-tes is elősegíti az eróziós folyamat fokozódását. A terület lejtésétől függően a lemosott gyepek terüle-tet újratelepítjük. Ezeket a lege-lőket előzetesen megműveljük és ezután felültetjük, vagy mestersé-ges gyepet létesítünk, amely gyep-türet vagy erőteljes tárcsázást igé-nyel. Nagyon jó eredményeket ér-ünk el, ha szerves vagy műtrágyát is alkalmazunk.

Sokat lehetne még mondani a legelőkéről, ez azonban szükségtelen, hiszen minden állattenyésztő és szakember tudja: mi a teendő. A baj csak az, hogy nem csele-k-szenek ennek megfelelően. Ezen a helyzeten sürgősen változtatni kell, hiszen az RKP Központi Bizottsá-gának legutóbbi plénumán Nicolae Ceausescu elvtárs, pártunk főit-kara is hangsúlyozta: „Különleges figyelmet kell fordítani a legelők-re és kaszálókra, amelyeknek területe meghaladja a 4 millió hektárt. Ez egy rendkívül fontos, de sajnos még gyengén kihasznált forrása a takarmányalap biztosításának”.

A korszerű legelőgazdálkodás (III.)

dekében fontos a rendszeres trá-gyázás s ott, ahol szükséges, a víz-gazdálkodás szabályozása. A lege-lőkön ugyanazokat a trágyákat al-kalmazzuk, amelyeket a szántóföl-di növényeknél is használunk. Ezen a tavaszon megvénk termelő-szövetkezetek 16 550 hektár legelő trágyázását irányozták elő. Ebből 7000 hektáron mű-, 200 hektáron pedig szerves trágyát alkalmaznak. Így másik értékes tápanyagforrás a trágya, amely nagy mennyiség-ben gyűjtethető össze minden gazda-ságban. Ezt tudják a vezetők, a szakemberek, az állatgondozók. A baj csak az, hogy nem használják fel. Bizonyíték erre, hogy most tavasszal megvénkben mindössze 1100 hektár legelőterületen alkal-mazzák a trágyalevet.

Ha figyelembe vesszük a mező-gazdasági szövetkezetek műszaki-an gyári alapjának szintelen gva-ranodását, akkor minden kertelés nélkül elmondhatjuk, hogy a lege-lők főhozamának növelésére igen keveset tettek. Bizonyíték erre az is, hogy megvénkben ezen a ta-vaszon az ősszel legelőterületek elő 10 százaléka irányozták elő trá-

MUNTEANU EMIL,
a Megyei Mezőgazdasági Igazga-tóság mérnöke

Hírek

Gyorsítsuk a vetés ütemét!

Egyre több termelőszövetkezetben kezdtek meg a tavaszi vetést. Eddig megvénkben 1329 hektáron kerültek földre az első sűrű-ségű szakszabba tartozó kulturák magvai. Jó példának jarnak az élen a nagylaki Victoria, a zádorlaki, a fazekasvársándi, a tornyai stb. szövetkezetek tagjai, akik több mint 145 hektár kukoripréz-t elvetettek. Ezzel egyidejűen a takarmányalap biztosításához szükséges növények magvait is vetik. Eddig 250 hektár borsó, 50 hektár lucerna és más takarmánymag került a földre.

A szentlányi, a majláti, a mácsai, a simándi stb. termelőszö-vetkezetekben 200 hektáron kiültették a korai káposztát s elvetet-ték a sárgarépat, salátát, cukorborsót, spenótot stb.

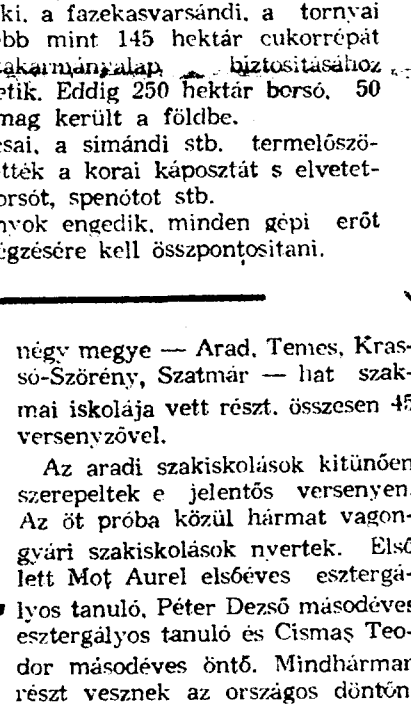
Ahogy az idő és a talajviszonyok engedik, minden gépi erőt és emberi potenciált a vetések elvégzésére kell összpontosítani.

Szakmai vetélkedő

Szombaton a Vagongvári Iskola-csoportban tartották meg a KISZ KB és a Gépgyártóipari Miniszté-rium által rendezett szakmai veté-lkedő zónaszakaszát. A vetélkedőn

Lapunk III. oldalán

Sporthíradó

ERŐMEGTÍZSZEREZÉS

Naponta alkalmam van hallani egy-egy elkeseredett kifakadást: „Ez is csak velem történhet meg, nálam a leggyesze-rűbb dolog sem megy simán”.

A panaszos ül a széken, pontosabban csak a szék szélén, mint ahogy hivatalos helyeken szokás, hogy bármely pil-lanatban felugorhasson, szája remeg az indulatokról, kalapját gyűrű, esetleg táskájában kotorász az iratok, a mindent bizonyító irások után.

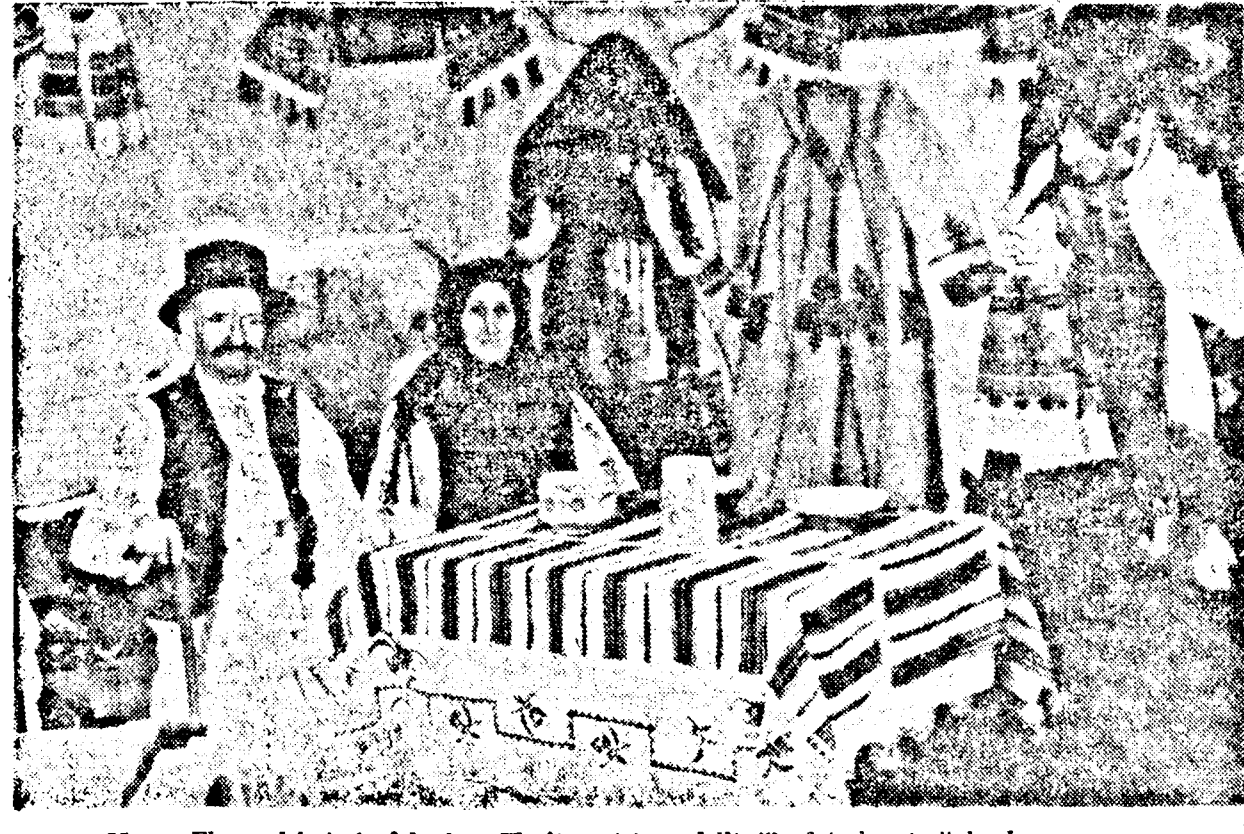
Itt van például F. E. Potier utcai lakócsalád, akiknek az ILLA több mint fél-évig nem számított a házibérének. A 300 lejre rugó többlet-illetéket azután egy-szerre akarták „beva-salni rajta”.

Mondanom sem kell, hogy hivatalos uton milyen egyse-rién tisztázódott az ügy F.E. egymaga mégsem boldogult, pedig majd „lejárta a lábat”.

véből születik cikk. Az ügyek sokszor bonyolultak, szöve-vényesek. A labirin-tusban nehezen ta-lálható meg az igaz-ság ösvénye. De er-demes keresni, ki-bizalomért, a bi-zizalomért, amelyet i-rántunk, lapunk i-ránt éreznek olvasó-ink. És ez nekünk mindennél többet ér: ez a feladat elé-állító, talán elkotpa-tottnak tűnő, de 6-

JEGYZET

Mások családi drá-maikat mesélnek el, azt remélve, hogy tanácsot, talán va-lamilyen „csoda re-cépet” adunk és minden rendbe jön. A részeges apa e-zenül csak tejet i-szik és teljes kere-selét hazaadja. A „felrelepő” feleség visszatér férjéhez és hűséges asszonva-lesz, a rossz társa-ságba keverődik... stb. megkomolyodik... stb. Nem mindenkin probléma tipikus ke-

„Morar Florea bácsi és felesége, Florija néni modellt ült fotóriporterünknek...”

B. MANDITS KATALIN

P. P.

Tájékoztató

1970
Március

31

Kedd

Napkelte 5.58. napnyugta 18.41.
Az évből eltelt 90 nap, hatra van még 275.

■ Megalakult a Romániai Munkások Szocialdemokrata Partja (1893).

Az Otopeni repülőtér várja az utasokat

A polgári repülés vezérigazgatósága közli, hogy április 1-től kezdődően az összes külföldi utas- és áruszállítási járatokat a Bukarest — Otopeni új nemzetközi repülőtér fogja lebonyolítani. A Baneasa repülőtér kizárólag a belső légiforgalom céljaira szolgál.

Az Otopeni repülőtér építési munkálatai már teljesen befejeződtek. E repülőtérrel fel- és leszállhatnak a nemzetközi vonalakon jelenleg szolgálatot teljesítő összes nagy befogadóképességű és sebességű repülőgéptípusok, sőt azok a géptípusok is, amelyeknek építése és kipróbálása folyamatban van. A három és fél kilométeres kifutópálya, a korszerű állomásberendezések, rádiolokációs és távközlési berendezések bármilyen időjárási viszonyok között megkönnyítik a legbiztonságosabb le- és felbonyolítást.

Az új repülőtér épületében a vendéglők, a barok, a kioszkok, a virágkereskedés, az iparművészeti boltok, a fodrászat, a postahivatal már készen várják az első utasokat.

A repülőgépek érkezését és indulását nemcsak interfonon jelentik be, hanem belső televízió-rendszer segítségével is. (Agerpres)

Municipiumi propagandisták figyelmébe!

Ma, március 31-én, délután fel 5 órakor az alábbi pártoktatási formák lektorai és propagandistái jelennek meg a municipiumi néptanús díszteremben:

- Iparvállalatok gazdasági kérelmei;
- Gazdasági jellegű egyéni tanulmányok;
- Czemi iskolák gazdasági szakosztályai;
- Előadássorozat.

CSÜTÖRTÖKÖN, április 2-án, este 8 órakor: Moarte ultimului golan (E. berlet).

SZOMBATON, április 4-én, este 8 órakor: Moarte ultimului golan (E. berlet).

VASARNAP, április 5-én, délután 4 órakor: Mita-nac (berletzűnet); este 8 órakor: Moarte ultimului golan (berletzűnet).

A berletes előadásokra is vásárolhatók jegyek.

Az Aradi Fakitermelő és Fafeldolgozó Kombiná

Aurel Vlaicu út 14. szám

fűrészport ad el Arad municipiumi és Arad megyei lakosoknak

Az érdeklődők forduljanak a Kombiná központjához.

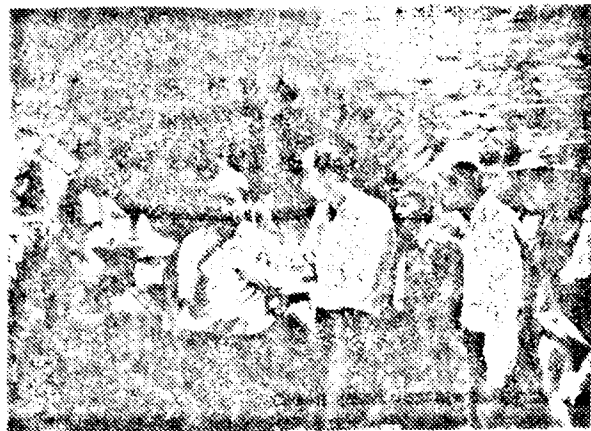
(145)

Olvasd és terjeszd a Vörös Lobogót!

Művelődési jegyzetek

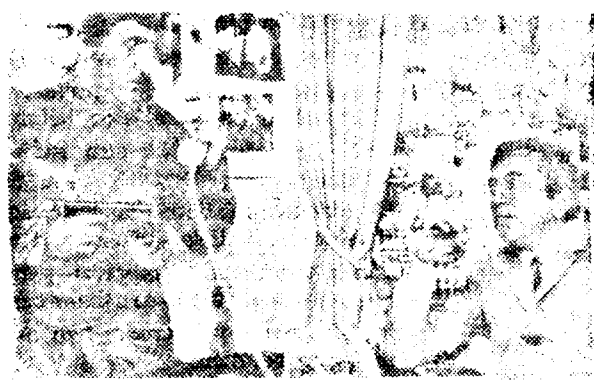
ÚJ ROMÁN FILM

Túl kicsi egy ilyen nagy háborúhoz

Huszonöt évvel a háború befejezése után vissza-visszatér az emlék, ez a fájó seb annyi ember lelkén, amikor annyira nyersen és embertelenül találkoztak az erőszakkal és a kegyetlenséggel. Radu Gabrea filmje a század fiatal szőlő, egyike azoknak a gyermekeknek, kiknek sorsa annak idején összekapcsolódott a fronttal, a körülöttük pusztító halállal. A rendezői szándék bizonyára annak a bemutatása volt, hogyan éri át egy ilyen fiatal lélek azokat a kegyetlenül nyers élményeket, melyek magukkal sodorják a Kárpátoktól a Tatra csúcsaiig. Ez a szándék szülte azt a néhány felejthetetlen pillanatot a filmnek, mint a kivégzettek temetői asszonyok, a század maradványainak utolsó szórakozása a lovagi páncélokban... Ennyit jelent a film a nézőnek és ennél aligha többet. Valahogy úgy történt Radu Gabreaval is, mint azokkal a modernista festőkkel, akik azt festenek csak színes pöttyöket, mert nem tudnak rajzolni. Gabrea is halmozza a szimbólumokat — vízbe kergetett parasztek nezik a vizimálmot örlő kerekeit, egy magányos ló veri fel háborzongató monotonniával a patak vizét, német katonák kerülnek elő nem tudni honnan, szovjet és román katonák löknek, nem tudni kire. A film szertelenül ugráló mozzanatokból áll, amelyek között nem találom a legegyszerűbb logika fonalát. Pedig kitűnő munkát végzett az operátor, Corneliu Ceza, akárcsak a színészek. A kis Mihai alakítását említenem meg elsősorban, Mihai Filipet. Mindig megdöbbenek, valahányszor ilyen érett, kiforrott alakítás látok egy gyermekszínről. De ott van mellette a többi izgalmas szereplő: Mircea Albulescu Bajuszos katonája, Nicolae Wolc Bohóca vagy Ernest Maftei Ős bakaja. Mindegyik külön élmény, amelyet önkéntlenül is kiragadok a filmből, mert nem tudom őket — a rendező hibájából — egy cselekménybe vagy akár gondolati egységbe összehozni.

(znorovszky)

A Muresul moziban vetítik ezen a héten A KEDVES UR ALMA című filmet. Kellemetlen dolog mindenkire nézve, ha egy jámbor és szelíd illatszergyáros vad, kegyetlen gengszterre akar válni. Kedves ur megjárja a „mesterseg” elsajátításának poklát, és végül néhány daganat és lila folt árán megtanulja a becsületesség tisztelgését.

Három, Aradon első ízben előadott zenekari mű és egy ismert tenorista jól megválasztott repertoár-darabjai alkották a múlt heti hangverseny műsorát. DUMITRU CAPOIANU nevet filmzenéje tette ismertté: e zenei évadban már második ízben játszotta szerzeményét zenekarunk. A most elhangzott „Öt erdélyi nepeid női karra, oboára és zenekarra” témája a szerelem, mely — az okori költő szavaival élve — „kemény, mint a sár és erős, mint a nagyvíznek sodra”. Már előző Capoianuval kapcsolatos feljegyzéseimben felfigyeltem arra a bartoki hatásra, amely művein érezhető. Ez először az „Igéz” című dalban tűnt fel. Legsikerültebb dala az „Atok”, amely a hűtlen férjről szól.

Szinte magam előtt láttam a pergőnyelvű menyecskét, amint csapodár élettársát káromolja. A szóárakat egyre fergetegesebben záporozik míg a végső fortisszimóra a férj angolosan kisurran és az éles hang lassan elhalik, eltávolodik. Ezt jelezte a végső, egyhangú oboaszóló. A szerzeményt kitűnően fogta össze az énekek közé ékelte, különösen a variációkban visszatérő zenekari közjáték.

VALENTIN TEODORIAN aradi bemutatkozása igen sikeresnek bizonyult. Azok, akik, akárcsak én, csupán a „Szevillai borbély” Almavivajaként és a „Bohémelet” Rodolfojának szerepében hallották, kellemesen lepdőttek meg széles körű repertoárja láttán. Szép hangja különösen a középfekvésben érvényesült. De jól használta a fejhangot és modulációt, átmeneteket is művészi Hanganyagával kitűnően gazdálkodik, előadástilusa határozottan az opera felé irányítja — a műdalokat is operistákusan énekelte. Számai közül a Benjamino Gigli előadásában halhatatlanná vált Gyöngyházszaggyára tetszett leginkább. A „Manon Lescaut”-ból Des Grieux utolsó felvonásbeli szerelmi vallomása elő-

adásban a legjobbakra emlékeztetett. A közismert Lenszkij áriából viszont hiányzott az átérés, a halálra készülő szerelmes költő búcsufájdalma.

HAENDEL négy teljes Esz-dúr „Concerto grosso”-ja volt a hangverseny legüdőbb, legmagavágyó, legjobb műsorszám. A zeneszerző nagy érdeme a világos, tiszta, levegős szerkesztés, a színes dallamszövés, a grandiózus és lírikusan megrítt egyszerű elemek ihletett párosítása. A négyteteles kis versenymű zenei diagrammja állandóan váltakozó előlő, amint a két veltelődő hangzercsoport közül az egyik, a „concertino”, vagy a másik, a „tutti”, a zenekar többsége van pillanatnyi fölényben. A legszebben előadott rész, szerintem,

a magos allegro volt. Külön kiemelem koncertmesterünk, C. Fáyol István széphanu heggedzőlőjét.

BRAHMS ön-maga is egyik legjobb művének tekintette Rapszódiaját (Op. 53,

1869, althangra, férfikarra és zenekarra). Két alapvető fontosságu alkotás határozza el mind időben, mind mondanivaló szempontjából ezt a szerzeményt: egyfelől az egy évvel idősebb „Német rekviem”, mely humanizmusával, másfelől a Hölderlin nagy sorsénekének szövegére komponált kórusmű (1871). Egyetlen hosszú, panaszos hangvételű, morajló, harangzúgásszerű szóltár a Rapszódia zenéje. A súlypont a második szakasz (andante) bevezető soraira esik. Itt a háborús megszűnik, csöndes beletörődés lép helyébe. A zenemű utolsó akkordja után érzem, hogy a lecsendesedés csupán ideiglenes s így a mű eszmileg tulajdonképpen befejezetlen.

MÁTHE EDITET nagyfoku muzikalitásaért, minden hangulati rezdülést felfogó és kitűnően érzető szép előadásért dícsérem. ELIODOR RAU karnagyot pedig méltó tartó, kiegyensúlyozott, mindig jól irányított vezénylőnek.

VADMANY IVAN

Mérlegeljük az eredményeket

Alig néhány nappal ezelőtt fejeződött be a „Színpadló dialógus” első szakasza, amelynek folyamán 70 találkozó bonyolódott le. A megye területén több mint 5000 műkedvelő vett részt a versenyen és 25 000 néző „szurkolta” végig az előadásokat. Ez a néhány számadat is bizonyítja, hogy ott, ahol van jóakarát és odaadás, egy kicsi ambíció aziránt, hogy falujuk vagy községüket elvonásban lássák, ott meg is születettek azok a műkedvelő együttesek és előadások, amelyek számot tarthattak a közönség érdeklődésére.

Ismét találkozunk a kitűnően felkészült körös-börös, borosjenői, kúrtói, tót-várdi, szekudvari és dieci-i kórusokkal és meglepetéssel tapasztaltuk ugyanakkor a sebesi és konopi kórusok fejlődését. A pontos kidolgozás, az előadás vidáman pergő ritmusa, nemkülönben a helyesen megválasztott öltözködés sűrű tapsokra ösztönözte a táncokat meglehetősen közönséget Kráiván. Borosjenőn, Nagylakon, Pécskán, Micskén, Soborsinban, Sikulán, Tót-várdon Erkeesen és másutt. Ungancsak sikeresen szerepelt néhány művelődési otthon népi zenekara, mint például a pécskai, konopi, lippai, paulisi, borosjenői, honctói vagy a bátai, val-

laminat a kisjenői és nagylaki könnyűzenekarok.

Közismert, hogy a verseny szabályzata értelmében minden művelődési otthon részéről fellépett egy-egy tánc-, illetve énekszólista. akik közül sokan pályáznak a legjobb címre. Az agitációs brigádok viszont gyengébben szerepeltek. Ezek műsorát általában igénytelenül, a kívánt színvonal alatt állították össze és mutatták be.

Visszapillantva a verseny egészére, nyugodtan állíthatjuk, hogy a célt, amelyet a Megyei Művelődési és Művészeti Bizottság, valamint a Népi Alkotások Háza a verseny megrendezésével maga elé tűzött — a széles tömegek bevonása a műkedvelő mozgalomba és a művészeti alkotások népszerűsítése — elértük.

A jelen pillanatban a „Színpadló dialógus” második szakasza pereg. Március 22-től kezdődően az első szakasz győztes együttesei mérkőz össze erejüket. Meg vagyunk győződve arról, hogy az első szakasz tapasztalatai és a második szakasz színvonalas előadásai a műkedvelés egyre növekvő igényességét szolgálják.

DUMBRÁVA TEODOR, főinspektor

Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák • Tárcák

Pálfi Zsuzsa

MÁRIKA NAPLÓJA

Hogy is kerültem Nagykézhez? Ideszegedtem. Husz évvel ezelőtt, amikor elővagyultam. Az uramat nem a háború vitte el. Akkor már vége volt. Egy részeges barátja tette ki a nyakát. Pedig jó ember volt az én szegény Mártonom, csak egy kicsit jobban szeretett a kelleténél a törököt meg a rumot. A kománk akkor is hitte haza, de ő nem akarta ott hagyni a barátját. Persze, az már előzőleg fölkecse, hogy félsz úgy az asszonytól? Hat az uram megmutatta, hogy nem fél, igaz, nem is félt. Jól éltünk. Földünk nem volt ugyan, mert az uramnak akkor még nem járt, amikor a földet osztották, de dolgozok voltunk és megkerestük, amire szükségünk volt. Én éppen a jószágokat rendeztem és mi tagadás, évelődtem, hogy az a tekerő már megint nem tudja eleresztetni a rumosít. Veg nyakát, amikor a koma feladulaton rontott be az udvarra. Ezt kiabálta: „Márika, Márika nagy baba van! János kitérte Mártonnak a nyakát”. Ugyan, mit beszélsz zöldek! — mondtam én a komának — hiszen Márton a légynek sem árthatott, miért tette volna ezt vele János? De azért megijedtem, mert János olyan bicskásfélnék ismerem, az egész falu. Ezért úgy, ahogy voltam, szutykosan, azon nyom-

ban elindultam Császár kocsmájára. Az utcán több javeszéssel, asszonnyal találkoztam. Mind azt kiáltották, hogy „Juss Márika, juss. Talán még megtudhatod az utolsó kívánságát”. Akkor láttam, hogy a koma nem tréfált és futottam, ahogy csak a lábam bírta. De mire odaértem, szegény uram csak ennyit mondott meg, hogy „Márika” és kész. Eltemettem tisztességgel, de megfogadtam, hogy többet nem megyek férjhez. Hogyne, hogy mindig attól rettegek, mikor teker ki a másiknak is a nyakát! Nekem bizony elég volt egy embert eltemetnem. Még szerencse, hogy árva nem maradt szegény Mártonnak, mert hogy, sohasem volt gyerekünk.

A temetés után letittem a ház előtti lócára és azon törtém a fejem, hogy mitévő legyek. Elhatároztam, hogy otthagynom a falut. Úgysem volt ott senkim. Az uram úgy hozott oda más vidékre. Haza a szüleimhez nem akartam menni. Nem akartam, hogy újjal mutogatassanak és sajnálkozzanak rajtam, amiért szegény urammal ilyen csufosan elbántak. Egy hét alatt eladtam a jószágot, a butort, csak a stafijárgont tartottam meg. A ház nem volt a miénk, csak béreltük. Itt a városban szegény uram-

nak volt egy kőműves ismerőse, aki sokszor adott neki munkát. Gondoltam, Veres Géza — mert így hívták a kőművest — majd csak be fog ajánlani valahova. Akkor kerültem ide, doktor Nagykézhez. Csak négyen vannak, A doktor, a felesége, a fiuk — de az most az egyetememen van — meg az öreg naccsaga. Nem panaszkodhatom, jó emberek. Ezért is maradtam itt. Példáig sokszor híttak állami állásba is. Ott kapok nyugdíjat — mondták. Itt is kapok — mondtam én — mert a doktor urék fizetik a törvényes illetékeket. Munkakönyvem is van. És törődnek velem, olyan vagyok én itt, mintha a családjához tartoznék. A doktor ur minden reggel megkerdezi tőlem „Hogy van Márika?” Ilyenkor én gyorsan elmondom neki mindig ugyanazt: — Tudja azt maga nagyon jól! Reggeltől estig egyebet sem hallok, mintha Márika merjen, Márika jöjjön, Márika hozza, Márika vigye, Márika nyissa ki, Márika csukja be, Márika fusson, Márika rohanjon. A kavé hideg, a tea forró, a tea túl erős. Folytassam még? Jaj istenem, nyugodtan firkálok és közben megfeledektem a doktor ur köpenyéről. Hát tessék! Van ideje egy mindenesnek naplót írni?

- Eljének a tízenyolcévesek!
- Eljenek!
- Eljen a házigazda!
- Eljen!

Fiúk, lányok ülnek az asztal körül, színpadon a kőművest isznak. edességeket kóstolgatnak.

Koccintanak.
— Eljen a házúr!

— Eljen!
— Aztan elcsendesednek.

Tizenyolcéves a házigazda.
— Egészsegedre!

— Mindnyájunk egészségére!

Magnóból rángatózik elő a zene, néhányan táncolnak. Az ünnepelt leül egy fotelba.

Szinek, arcok, libbenő ruhák, füstölő cigaretták, sima, lakkozott kőrmök, sima olajos frizurák és mennyi álom, mennyi vágyakozás! Egy puha leánykéz a háját simítja — talán ő az? Nem. Az arcát nem látja. Miért? Vajon miért? Kezét paskolja valaki — villám cikázik át testén minden érintésre, felékap, de már tova suhant. Eh. Nem is banja. Ki volt? Nem tudja. Keresi az arcok között, nem találja. Minek is? Úgy látszik őt hiába is várja. A világ legerencséntlenebb 18 évesének éri magát. Ünnepelt és nyomorult: kifelé mindhiába néz nem lát semmit; arcok, arcok egyformák, bájosak, kedvesek, szépek, formásak, mosolygók.

vidámak; a lehetők ruzsos, az arcuk hamvas, üdén piros, a hajukban rózsák illata. Mind egyforma, mind más, és mégsem ő. Egy sem ő, akit keres.

De keres-e valakit egyáltalán?

— Szabad? — érzi a lehetét egy lányak.

— Először ürítünk poharunkat.

— Eljen!

— A tizenyolcévesek!

— Eljen!

— Most már gyere táncolni.

Az ünnepelt házigazda átfogja a lányt. Körülötte átföröszdik a levegő, merész gondolatok hullá-

lancar oly közeli és mégis távolinak tűnik. S minél többet nézi

ezt az arcot, annál inkább közeledik hozzá, s egyszerre eltűnik, csak a lelkében látja.

Lekéri a lányt.

Mindhiába már. Itt maradt a lelkében. Vagy mégsem?

Öt látja maga előtt. Bármerről is nézi, a kedves arc mindig szembe áll vele. Mintha most látná életében először. Pedig együtt járnak iskolába.

— Eljen!

— A tizenyolcévesek!

Poharak csendülnek.

Milyen különös. Ő érte csendül a pohár. Őt köszöntik. Őt ébreszti a férfikor eljöttére, őt kíséri, a mint átlépi a felpöttek világának küszöbét.

Körülállják.

— Szევaz!

Csordogál a piros ajakon a ragacsos likőr.

— Most már gyere táncolni.

Az ünnepelt házigazda átfogja a lányt. Körülötte átföröszdik a levegő, merész gondolatok hullá-

lancar oly közeli és mégis távolinak tűnik. S minél többet nézi

ezt az arcot, annál inkább közeledik hozzá, s egyszerre eltűnik, csak a lelkében látja.

Lekéri a lányt.

Mindhiába már. Itt maradt a lelkében. Vagy mégsem?

Öt látja maga előtt. Bármerről is nézi, a kedves arc mindig szembe áll vele. Mintha most látná életében először. Pedig együtt járnak iskolába.

— Eljen!

— A tizenyolcévesek!

Poharak csendülnek.

Milyen különös. Ő érte csendül a pohár. Őt köszöntik. Őt ébreszti a férfikor eljöttére, őt kíséri, a mint átlépi a felpöttek világának küszöbét.

Körülállják.

— Szევaz!

Oda lép a táncoló párhoz. Megfogja a lány kezét.

— Gyere velem.

Leülnek.

— Miért hívtál?

— Volna egy kérdésem.

— Tessék — mondja a lány.

— Miért kértél fel táncolni?

— Csak, úgy illik. Te vagy az ünnepelt.

— Csak azért?

— Csak.

— Te nagyon szép vagy.

— Soha észre sem vettem.

A lányt táncra kéri.

A lány más szemébe kacag. A ünnepelt látja. A lány arca egyre távolodik tőle.

Van-e szerelem a világon?

Ez a gondolat cikázik át agyán, egyszer-kétszer, százszor. Választ kér, az érzéseit vizsgálja, elbámul a semmibe, s látja, hogy jön felé egy lány. Ő az, igen, egészen biztosan tudja, hogy ő az, jön felé fehéren, igézően, kacéran és kedvesen: megfogná a kezét, megcsókolná...

A magnó elhallgat.

Halkan beszélgetnek a fiatalok.

Az ünnepelt megzavarja a csend. Körültekint, az ímént látott leányt keresi, de csak barátait arcát látja. Egy lány a szoba közepén sétál, mutogatja formás alakját, formás lábát, s az ünnepelt házigazda tekintetével öleli át, s érzi, hogy rohan a vér ereiben.

— Volna az, akit keres?

NEMZETKÖZI ÉLET

Lenin születésének 100. évfordulója
alkalmából

A Szovjet-Román Baráti Társaság ünnepi ülést rendezett Moszkvában

MOSZKVA. — L. Dufé, az Agerpres tudósítója közli: A Szovjet-Román Baráti Társaság központi vezetősége hétfőn Moszkvában ünnepi ülést rendezett Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.

Az ülést részt vett Vaszilij Kono-top, a társaság központi vezetőségének elnöke, az SZKP Moszkva területi bizottságának első titkára, Grigorij Szotnyikov, a központi vezetőség első alelnöke, az energetikai és szállítóipari nehézipar minisztere, Alla Lavrentyeva, a központi vezetőség alelnöke, könnyűipari miniszterhelyettes, a társaság központi vezetőségének más alelnökei és tagjai, tudományos, kulturális és művészeti személyiségek, újságírók.

Jelen voltak szovjet külügyminis-teriumi főtisztviselők.

Az ülést meghívták Teodor Marinescu, Romania moszkvai nagykövete és a nagykövetség több tagját.

Megnyitó beszédet Vaszilij Kono-top, a Szovjet-Román Baráti Társaság központi vezetőségének elnöke mondott.

A továbbiakban felszólalt Ivan Olejnyik professzor, a gazdaságtudományok doktora. Rámutatott, hogy a Román Kommunista Párt nagy jelentőséget tulajdonít a marxizmus-leninizmus terjesztésének és elsajátításának Romániában, utalt a romániai rendezvények sokaságára, amelyek a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Vlagyimir Iljics Lenin születésének centenáriuma vonatkozó határozata alapján zajlanak le.

Az ülés végén Teodor Marinescu nagykövet szólalt fel. Ismertetve a lenini eszmék hatását Romániára, hangsúlyozta a marxizmus-leninizmus alkotó módon való alkalmazását az RKP által, a szocialista forradalom dialektikáját, a szocializmus teljes és végleges győzelméért országunkban.

MEGALAKULT A KANADAI KOMMUNISTA IFJÚSÁGI LIGA

OTTAWA (Agerpres). Torontóban befejeződött a Kanadai Kommunista Ifjúsági Liga alakuló kongresszusa. A küldöttek elfogadták az új marxista-leninista szervezet programját, amelynek célja küzdeni az összes demokratikus és haladó szellemű ifjúság

HÍRÜGYNÖKSÉGEK SZERINT Kambodzsa állandó ENSZ-képviselőjét, Huot Sam-bathot menesztették tisztségéből, és a Pnom Penh-i új kormány törvényerejű rendelettel megtiltotta, hogy visszatérjen az országba.

szervezetek egységfrontjának létrehozásáért a békeért, a demokráciáért és a társadalmi átalakulásokért vívott harcban. A liga követeli Kanada kilepését a NATO-ból és a NORAD-ból (egyesített kanadai-amerikai légvédelmi parancsnokság), független politika folytatását és a kapcsolatok normalizálását a világ összes államaival, tekintettel a társadalmi és politikai rendszerekre.

A kongresszus elfogadta az új szervezet alapszabályzatát és megválasztotta a vezető szerveket. A Kanadai Kommunista Ifjúsági Liga főtákarává Charles McFeddant választották.

Társadalmi feszültség az USA-ban

WASHINGTON (Agerpres). A társadalmi feszültség kétszeresen érinti az amerikai kormányzatot: tekintélyét egyrészt saját tisztviselői, másrészt a fokozott inflációs veszéllyel járó számtalan bérkötéses nyírbálja.

Nagyszabású revindikatív akciók vesélyeztetik az amerikai gazdaság öt fő területét: a postát, a légiforgalmat, a vasutat, a közúti forgalmat és a szövetségi közigazgatást.

A légiforgalmi ellenőrk szakszós sztrájkja nagy károkat okozott a belső és a külső légiforgalomban. Több társaság kénytelen volt beföldi járatának több mint 50 százalékát felfüggeszteni. A kár emiatt többmillió dollárba rúg.

A szakszervezetek és a postaszolgálatok, valamint a közúti szállítást vezető köztársasági vállalatok tárgyalások nem jelentik a konfliktusok végleges megoldását. E mun-

katerületek dolgozóinak sztrájkjai ismét kiújulhatnak, ha követeléseiket nem elégítik ki.

A kormánynak halasztásokkal és közbelépésekkel sikerült függőben tartani a vasúti sztráktól és a szakszervezetekre és a vasúti társaságokra. A vita legulsóbb kérdése a vasúti műhelyekben dolgozó fémipari munkások nehéz munkakörülménye. E szektor dolgozóinak sztrájkja esetén nyomban megbénulna az egész vasúti forgalom.

A szövetségi közigazgatás tisztviselői ugyancsak általános fizetésemelést követelnek az élet drágulásának ellensúlyozására. A szövetségi közigazgatás tisztviselőinek szövetsége, amely 650 ezer tagot számlál, bejelentette, hogy sztrájkhoz folyamodik, ha a kormány nem teljesíti a követeléseket.

STOCKHOLM

Befejeződött a vietnami nép hősi harcával szolidarizáló nemzetközi értekezlet

A svéd fővárosban hétfőn befejeződött a vietnami nép hősi harcával szolidarizáló 5. nemzetközi értekezlet. Az összejövetelen 62 ország, köztük Románia közvéleményének képviselői, valamint 30 nagy nemzetközi szervezet küldöttei vettek részt.

Az utolsó ülésen megvitaták a bizottságok munkájának eredményeit és dokumentumokat hagytak jóvá. Az értekezlet felhívást adott ki az aláírásgyűjtési világhámpány bővítésére a Dél-Vietnamban állomásozó amerikai és velük szövetséges csapatok teljes, azonnali és feltétel nélküli visszavonásáért.

A konferencia általános határozata hangsúlyozza, hogy az USA vietnami háborúja, az amerikai fegyveres beavatkozás fokozása Laoszban, Washington kambodzsai mesterkedései veszélybe sodorják a békét és a népek biztonságát. Annak megakadályozására, hogy a háború az egész indokínai fel-

szegetre kiterjedjen — hangsúlyozza a határozat — erőiesen követelni kell az USA-tól, hogy szüntesse meg az agresszív laezi eszkalációját, a Kambodzsa belügyei-be való beavatkozást.

Egy másik határozat ajánlja a Vietnammak nyújtott anyagi és gyógyszeres segély jelentős növelését. Az értekezlet részvevői elhatározták, hogy nemzetközi bizottságok alakítsanak az USA vietnami háborús bűneinek kivizsgálására.

Az amerikai agresszorok vietnami büntetteivel kapcsolatban a konferencia küldöttei az összes kontinensen több százmillió lakosa nevében több felhívóbeszédet is elhelyeztek, amelyek felhívják az összes jóhiszemű embereket, hogy fokozzák a harcot az USA agressziója ellen.

A résztvevők a következő tartalmú táviratot intézték Nixon amerikai elnökhöz: „Szüntesse meg a vietnami háborút!”

ÚJABB FÖLDRENGÉSEK EMET PREFEKTURA TERÜLETÉN

ANKARA (Agerpres).

Gedizöl 40 kilométernyire Emet prefektúra területén hétfő reggel újabb három földrengés volt. Azok a házak, amelyek vasárnapra virradó éjszaka megrongálódtak, az újabb földrengések következtében összeomlottak. Mindössze két iskola és a helyi bank épülete maradt épségben. Emberáldozatról nem érkezett hír.

A szeizmikus mozgás megismétlődése fokozott feszültségben tartja Anatolia lakosságát. Azoknak a felvételnek és városoknak a lakossága, ahol még nem történt katasztrófa, készül arra, hogy elhagyja otthonát. A kandilli szeizmikus megfigyelőállomás egyik kutatójának véleménye szerint a földmozgás még néhány napig, sőt esetleg néhány hónapig folytatódik a legutóbbi földrengés sújtotta vidéken, de a földölések gyengébb lesz.

Gedizben folytatják a betemetett áldozatok mentési munkáit. Hivatalosan jelentették, hogy hétfő délutánig 637 holttestet találtak.

Az Anatolia hírugynökség az áldozatok számát 1300-ra becsüli.

A katasztrófa színhelyére állandóan jelentős mennyiségű sátorlappok, paplanok, táborikonyha-felszerelések és gyógyszerek érkeznek. A közlekedést nagyon megnehezítik a megrongált utak és a szokatlanul nagy forgalom. Hétfőn reggel mentőosztagok indultak a szomszédos falvakba, ahova a rossz utak és az anyagi eszközök hiánya miatt eddig nem jutottak el.

A KRIM-FÉLSZIGETEN CSAK NEM BEFEJEZTEK MÁR AZOKAT AZ ÖNTÖZMŰVEKET, AMELYEK TOVÁBBI 260 000 hektár föld számára biztosítanak öntözővizet. Többek között már 350 kilométer elkészült abból a 400 kilométeres tervezett csatornából, amelyen a Dnyeper vizét vezetik a Krimbe. A csatornát polimer anyagból készült fölélyakkal bélelték a vízvesztés elkerülése végett.

Újabb incidensek Észak-Írországon

BELFAST (Agerpres).

Vasárnap a legutóbbi észak-írországi városban hatalmas incidensek történtek a katolikusok és a protestánsok között. Londonderry központjában csaknem 1000 személy, amely a városban áthaladó republi-

kánus katolikus tüntetők élén haladt, megtámadta az angol csapatokat és a rendőrség egyik épületét, s zsákmányul akarta ejteni az épületen lévő angol zászlót. A beavatkozó rendfenntartó erők 30 személyt letartóztattak. Hasonló zavargások történtek Lurgan városban, ahol a protestánsok megtámadták a város központjában tüntető katolikusokat.

Kiseb incidensek voltak a belfasti és a lisburni tüntetések alkalmával.

Az incidensek következtében riasztóhelyzetbe helyezték az összes rendőrségi egységeket és a tartományban állomásozó mintegy 9000 angol katonát.

Vietnam DK nyilatkozata a Kambodzsában élő vietnamiakkal szembeni ellenséges cselekményekről

HANOI (Agerpres).

Vietnam DK Külügyminisztériumának szóvivője nyilatkozatot tett közbe Hanoiban a Kambodzsa-ban élő vietnamiakkal szembeni ellenséges cselekményekről.

Amint a nyilatkozat rámutat, a március 18-i államcsíny előkészítése során és az azt követő napokban a jelenlegi Phnom Penh-i hatóságok erős kampányt folytattak a vietnamiak ellen. Feldúltak és kifosztották Vietnam DK és Dél-Vietnam Köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának nagykövetségét, betörték és kirabolták Phnom Penhben és vidéken élő vietnamiak műhelyeit, üzleteit, lakásait s

a tulajdonosokat bántalmazták. A rendőrség parancsot kapott a vietnamiak minden megmozdulásának elfojtására, március 27-én sokat letartóztatott közülük. Egyidejűleg a sajtó és a rádió szította a viszályt a kambodzsaiak és a vietnamiak között.

Amint a nyilatkozat rámutat, a cselekmények célja a két nép szolidaritásának megbontása és az USA kambodzsai beavatkozásának leplezése. Ezek az akciók egyben sértik a nemzetközi jogot, provokációt jelentenek a vietnami és kambodzsai nép ellen.

A kambodzsai hatóságok viselik az egész felelősséget fellépésük minden súlyos következményéért.

Ülést tartott a koreai fegyverszüneti katonai bizottság

PANMUNDZSON (Agerpres).

A Koreai NDK javaslatára a koreai fegyverszüneti katonai bizottság március 30-án Panmundzsonban újabb ülést tartott.

A Koreai NDK képviselője az ülést rámutatott, hogy nemrégiben gyalogsági fegyverekkel és ágyúval lötték Észak Korea területét és a katonai demarkációs vonal övezetét. Azonkívül — mint mondták — a demilitarizált övezetbe bevitték harcokosokat és különböző más típusú fegyvereket. Amerikai katonai repülőgépek megsértették a Koreai NDK légi terét, s ezzel megszüntették a fegyverszüneti egyezmény előírásait.

A Koreai NDK képviselője kérte az ezekért az akciókért felelős személyek megbüntetését, a demilitarizált övezetbe illegálisan bevitt fegyverek és személyek visszavonását és intézkedések megtételét, hogy hasonló esetek ne ismétlődjenek meg.

KÖZEL-KELET

AZ ISZRAELI KORMÁNY DÖNTÉSE

TEL AVIV (Agerpres).

Yigal Allon tábornok, helyettes izraeli miniszterelnök közölte, a kormány úgy döntött, hogy 250 zsidó-családot telepít az 1967-ben megszállt jordán területen lévő Hebronba (a város arab neve El-Khalil).

Az Al Difaa című jordániai lap jelentése szerint Hebron városban röppécádukon hívták fel a lakosokat, tiltakozzék a zsidótelepítés ellen.

Amint az újság rámutat, a városi tanács, különböző szervezetek, köztük a diákszervezetek elítélték az izraeli kormány határozatát.

A hírügynökségek jelentik

EGY ÉV ALATT TÖBB MINT 6 SZÁZALEKKAL DRAGULT A megélhetés Japánban — jelentette ki Ichiro Szato, a gazdaságtervezési ján hivatal vezérigazgatója a parlament költségvetési bizottságának egyik ülésén. Leszögezte, hogy az élet drágulásának legfőbb oka az élelmiszeripari termékek árának emelkedése.

AZ ARAB ORSZÁGOK RÜVIDENESZEN közösen megkezdik egy atomreaktor építését — jelentette Al Ahrum. Az atomreaktor a tengervíz sóatlantására és villamosenergia-termelésre fogják felhasználni. A hozzávetőleg 48 millió dollárba kerülő reaktor építését az Arab Liga kezdeményezte.

VASÁRNAP TÖBB ALGERIAI HELYSÉGBEN megünnepelték az erdősítési kampány befejezését. Az algériai lakosság, akárcsak az előző években, ebben a kampányban is mintegy 2 500 000 facsemét ültetett el.

IRAKBAN — VASÁRNAP NAGYSZABÁSÚ kormányatlakást jelentettek be. A március 11-i egyezmény értelmében a kormányban helyet kapott a kurd lakosság öt képviselője. Ezek a következők: Ihsan Shai Tad — város- és faluközigazgatási miniszter, Mohammed Mahmud — az északi terület fejlesztésiügyi minisztere, Nouri Shawees — munka- és lakásügyi miniszter, Nafidh Jalal — földművelésügyi miniszter és Salin Al Youssifi államminiszter. A kormányátalakítás során hét más tárca is gazdát cserélt.

VASÁRNAP A BEIRUTI AMERIKAI NAGYKÖVETSEGEN és egy amerikai biztosító társaság épületében bomba robbant. Néhány órával később más két robbanás okozott anyagi kárt a John Kennedy amerikai kulturális központban és a beiruti amerikai bankban. A libanoni rendőrség, amely azonnal megindította a vizsgálatot, kijelentette, hogy a robbanások emberéletben nem tettek kárt.

VASÁRNAP ESTE KARACSI PAKISZTÁNI VÁROS KÖZELÉBEN egy személyvonat mozdonya és több vagonja lezuhant egy hídról. Pakisztáni hírforrások szerint a szerencsétlenségnek 20 halálos áldozata van.

HAT SZEMÉLY ÉLETÉT VESZTETTE, 66 pedig megsebesült az argentinai Molino közelében történt közlekedési baleset nyomán. A szerencsétlenséget két szabálytalanul közlekedő kerekpáros okozta. Egy társaságkocsi, amely 200 utast szállított, ki akarta kerülni őket és felborult.

AZ IDEI NEHÉZ ÉS HOSSZU TEL újabb meglepetéseket hoz, noha a naptár szerint bekövetkezett a tavasz. Vasárnap erős havazás indult meg Prágában és Csehszlovákia számos vidékén. A hegyvidékeken a hóvihár 2 méterrel magasabb torlaszokat emelt. Az ország nyugati részén a havazást dörgés és villámlás kísérte, mint a tavaszi esőket.

SZÁZNEGYVEN SZAVAZATTAL 39 ELLENBEN a dán parlament jóváhagyta az 1970. április — 1975. márciusi pénzügyi évre szóló állami költségvetést, amely a terv szerint mintegy 22 milliárd koronára többlettel zárul. A kiadások összesen 32,2 milliárd koronára emelkednek, a bevételek összege 34,5 milliárd koronára.

Miért függesztették fel a választásokat Dahomeyben?

A dahomeyi katonai direktórium szombat törvényrendelettel „átmenetileg” felfüggesztette a március 9-től a hónap végéig tartó elnöki és parlamenti választásokat. Paul Emile de Souza, a direktórium elnöke rövid rádiónyilatkozatban azzal indokolta meg az intézkedést, hogy a szavazás kezdete óta súlyos zavargások vannak az országban. Oueme, Atlantique, Mono, Zou, Borgou megyében heves összecsapások történtek fegyveres csoportok és a karhatalmi erők között. Az incidenseknek több halálos és sebesült áldozata volt, s emiatt — hangsúlyozta a nyilatkozat — a helyzet elfajult, polgárháború veszélye merült fel. Emile de Souza hozzáfűzte, „a hadsereg ennek ellenére betartja ígéretét, s alkot-

mányos rendszer megteremtése felé vezető az országot”. Dahomey 9 évvel ezelőtt nyerte el a függetlenséget, azóta nyolc elnök váltotta egymást az ország élén, öt államcsíny történt. Az elnök személye körül ismét fellángolt a régi vita, az északi és a déli származású politikai személyiségek törzsi ellentétei kiújultak. A szombati választásokra három volt elnök és egy volt miniszterelnök jelöltette magát: Migan Apithy, aki a déli politikai körök támogatnak, Hubert Maga,

az északiak embere, Emil Derlin Zinsou, aki állítólag nem képvisel törzsi érdekeket, Ahomadegbe, aki az ország központi vidékének po-

NAPI KOMMENTÁR

litikai körre számít. Március 9-től mostanig Apithy, Maga és Ahomadegbe külön-külön többséget szerzett hívei körében, vagyis három jelölt egyenlő számú szavazattal rendelkezett. Zinsou a-

laponas lemaradt három vetélytársától, mert az ország egyik részén sem kapott hathatós támogatást. A lakosság egyébként hisz számban vett részt a szavazáson, országos viszonylatban tulajdonképpen egyik jelölt sem számíthatott győzelemre.

Az elnökválasztások felfüggesztésének közvetlen oka főként az északi országrészen lezajlott politikai incidensek voltak. A konfliktus rivalis politikai csoportok között robbant ki.

Politikai hírmagyarázók szerint a helyzet okai nemcsak törzsi viszályra vezethetők vissza, hanem jórészt gazdasági és pénzügyi nehézségekre. Az ország költségvetése állandóan deficitese, a tavalyi deficit meghaladta a 900 millió afrikai frankot. A Zinsou-kormányzat menesztése után hatalomra került katonai direktóriumnak nem csupán a politikai nézeteltérések kiegyezésével, hanem az évek óta tartó gazdasági válsággal is számolnia kell. A választások felfüggesztése az új hatóságok első kísérlete. A katonai direktórium az év elején még remélte, hogy rövidesen helyre lehet állítani a politikai stabilitást, a legutóbbi események azonban nyilván arról tanuszkodnak, a helyzet távol áll a normalizációjától.

I. ALEXANDRESCU